

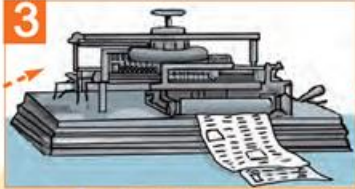

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.
- ✓ Να γράφεις και εσύ ειδήσεις.
- ✓ Να ξεχωρίζεις το -ι του ενικού αριθμού των ουδέτερων ουσιαστικών από το -η του ενικού των θηλυκών και από το -οι του πληθυντικού των αρσενικών ουσιαστικών.
- ✓ Να φτιάχνεις μετοχές από ρήματα.
- ✓ Να φτιάχνεις λέξεις που σημαίνουν για κάτι ότι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό.
- ✓ Να κλίνεις τα επίθετα σε -ος -η -ο.
- ✓ Να κλίνεις τα ρήματα σε -ώ.
- ✓ Να φτιάχνεις σύνθετες λέξεις.

Τα νέα ταξιδεύουν...

...και φτάνουν σε μας.

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΠΟΥΛΙΩΝ

Δώδεκα πουλιά πέταξαν χτες πάλι ελεύθερα. Ένας σταυραετός, ένας θαλασσαετός, ένας γύπας, δύο γερακίνες, δύο φοινικόπτερα και πέντε πελαργοί. Αυτά τα πουλιά πριν από μερικούς μήνες δεν μπορούσαν να πετάξουν. Ήταν τραυματισμένα ή δηλητηριασμένα από φυτοφάρμακα. Βρέθηκαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας από ανθρώπους που αγαπούν τα ζώα, και παραδόθηκαν στο Κέντρο Περιθάλψης Άγριων Ζώων στην Αίγινα. Τα φρόντισαν οι γιατροί και άλλοι εθελοντές που εργάζονται σε αυτό το κέντρο. Μόλις τα πουλιά έγιναν καλά, οι εθελοντές τα απελευθέρωσαν. Έτσι, αυτά επέστρεψαν στο φυσικό τους περιβάλλον.

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΠΟΥΛΙΩΝ

Δώδεκα πουλιά πέταξαν χτες πάλι ελεύθερα. Ένας σταυραετός, ένας θαλασσαετός, ένας γύπας, δύο γερακίνες, δύο φοινικόπτερα και πέντε πελαργοί. Αυτά τα πουλιά πριν από μερικούς μήνες δεν μπορούσαν να πετάξουν. Ήταν τραυματισμένα ή δηλητηριασμένα από φυτοφάρμακα. Βρέθηκαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας από ανθρώπους που αγαπούν τα ζώα, και παραδόθηκαν στο Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων στην Αίγινα. Τα φρόντισαν οι γιατροί και άλλοι εθελοντές που εργάζονται σε αυτό το κέντρο. Μόλις τα πουλιά έγιναν καλά, οι εθελοντές τα απελευθέρωσαν. Έτσι, αυτά επέστρεψαν στο φυσικό τους περιβάλλον.

- 1 Οι εικόνες στις προηγούμενες σελίδες δείχνουν πώς φτάνουν οι ειδήσεις σε εμάς. Παρατήρησε ξανά τις εικόνες και πες:

- ☀ Τι κάνουν οι άνθρωποι στην εικόνα 1;
- ☀ Τι κάνουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι στην αίθουσα σύνταξης;

- ☀ Με ποιους τρόπους μαθαίνουμε τα νέα;
- ☀ Πώς μάθαιναν τα νέα οι άνθρωποι στα παλιά τα χρόνια, όταν δεν υπήρχαν εφημερίδες ή τηλεόραση;

Γράψε στο τετράδιό σου μια φράση που να λέει τι γίνεται σε κάθε εικόνα. Μην ξεχάσεις να βάλεις στην αρχή τον αριθμό της εικόνας.

Ψάξε στο λεξικό ή ρώτησε τι σημαίνουν οι λέξεις **εθελοντής** και **περίθαλψη**. Θέλεις να τις προσθέσεις στο λεξικό σου;

Τι έκανε στα παλιά χρόνια ο **ντελάλης**; Πρόσθεσε τη λέξη στο λεξικό σου.

ΑΚΟΥΣΑΤΕ,
ΑΚΟΥΣΑΤΕ...

Διάβασε το άρθρο της εφημερίδας και πες:

- ☀ Ποιο είναι το νέο;
- ☀ Πώς ήταν τα πουλιά πριν από μερικούς μήνες;
- ☀ Πού βρέθηκαν τα πληγωμένα πουλιά;
- ☀ Πότε άφησαν οι εθελοντές τα πουλιά ελεύθερα;

εθελοντής [ο], εθελόντρια [η]

ουσιαστικό (εθελοντές, εθελόντριες)

Είσαι **εθελοντής**, όταν κάνεις κάποια δουλειά με τη θέλησή σου και χωρίς να παίρνεις χρήματα.

 ε-θε-λο-ντής

περίθαλψη η [periθalpsi] [O33](#) : η παροχή προστασίας, φροντίδας σε άτομο που δυστυχεί, πάσχει, αναξιοπαθεί: *Υπηρεσία περίθαλψης προσφύγων. Ιατρική / φαρμακευτική / νοσοκομειακή ~. Κοινωνική ~, που προσφέρεται από οργανισμούς της πολιτείας.*

ντελάλης ο [delális] & **τελάλης** ο [telális] [O11](#) : αυτός που ανακοίνωνε φωναχτά στους δρόμους αποφάσεις ή διαταγές της διοίκησης ή άλλα γεγονότα που αφορούσαν τους κατοίκους ενός τόπου: *Οι προεστοί έβαλαν ντελάληδες να διαλαλήσουν τον ερχομό των Τούρκων. ΦΡ βγάζω ντελάλη, κοινολογώ κτ. που θα έπρεπε να το κρατήσω μυστικό: Δεν*

*μπορείς να του εμπιστευτείς τίποτε, γιατί θα
βγάλει αμέσως ντελάλη.*

- 2** Διάβασε τι έγραψαν οι εφημερίδες για την προσπάθεια νεαρών μαθητών να καθαρίσουν το δασάκι της γειτονιάς τους.

Νεαροί μαθητές αναλαμβάνουν δράση!

Για μεγάλο διάστημα οι νεαροί μαθητές έπαιζαν στο δασάκι της γειτονιάς τους πλάι στα σπυργίτια, τους κοκκινολαίμηδες, αλλά και κάθε λογής σκουπίδια. Αφού λοιπόν οι **μεγάλοι** δεν έκαναν τίποτα, αποφάσισαν να αναλάβουν οι ίδιοι δράση.

Ζήτησαν από τους γονείς τους **μεγάλες** σακούλες σκουπιδιών και γάντια και άρχισαν να μαζεύουν τα σκουπίδια. Άλλοι μάζε-

ψαν τα μπουκάλια, άλλοι τις σακούλες και άλλοι τα χαρτιά. Δε χρειάστηκε **μεγάλη** προσπάθεια. Κανείς δεν πίστευε στα μάτια του με το αποτέλεσμα!

Οι μικροί μαθητές κρέμασαν στην είσοδο του άλσους μια ταμπέλα με **μεγάλα** γράμματα: «ΤΟ ΔΑΣΑΚΙ ΜΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ ΟΞΥΓΟΝΟ. ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟ».

Αντίγραψε στο τετράδιό σου με πεζά γράμματα ό,τι είναι γραμμένο στην ταμπέλα που έφτιαξαν οι μαθητές και μάθε να το γράφεις **σωστά**.

Οι λέξεις του κειμένου με τα έντονα γράμματα έχουν τοποθετηθεί ήδη στον διπλανό πίνακα. Μπορείς να συμπληρώσεις τον πίνακα με ό,τι λείπει;

Νεαροί μαθητές αναλαμβάνουν
δράση!

Για μεγάλο διάστημα οι νεαροί μαθητές έπαιζαν στο δασάκι της γειτονιάς τους πλάι στα σπυργίτια, τους κοκκινολαίμηδες, αλλά και κάθε λογής σκουπίδια. Αφού λοιπόν οι μεγάλοι δεν έκαναν τίποτα, αποφάσισαν να αναλάβουν οι ίδιοι δράση. Ζήτησαν από τους γονείς τους μεγάλες σακούλες σκουπιδιών και γάντια και άρχισαν να μαζεύουν τα σκουπίδια. Άλλοι μάζεψαν τα μπουκάλια, άλλοι τις σακούλες και άλλοι τα χαρτιά. Δε χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια. Κανείς δεν πίστευε στα μάτια του με το αποτέλεσμα! Οι μικροί μαθητές κρέμασαν στην είσοδο του άλσους μια ταμπέλα με μεγάλα γράμματα:

«ΤΟ ΔΑΣΑΚΙ ΜΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ
ΟΞΥΓΟΝΟ. ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ
ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟ».

«ΤΟ ΔΑΣΑΚΙ ΜΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ
ΟΞΥΓΟΝΟ. ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ
ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟ».

«Το δασάκι μας χαρίζει οξύγονο.
Μην το κάνετε σκουπιδότοπο».

Το επίθετο: ο μεγάλος - η μεγάλη - το μεγάλο						
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	ο	η	μεγάλη	το
Γενική	του	της	του
Αιτιατική	τον	τη	το
Κλητική	-	-	-
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	οι	μεγάλοι	οι	τα
Γενική	των	των	των
Αιτιατική	τους	τις	μεγάλες	τα	μεγάλα
Κλητική	-	-	-

Τώρα πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 45 και κάνε την **άσκηση 1**.

3

Η Χαρά έγραψε το παρακάτω άρθρο για τη στήλη της εφημερίδας με τα νέα του σχολείου.

Άσκηση για περίπτωση πυρκαγιάς

Την Παρασκευή 29 Απριλίου το σχολείο μας έκανε μια άσκηση για την περίπτωση που πιάσει πυρκαγιά. Μόλις ακούσαμε τη σειρήνα, σηκωθήκαμε από τα θρανία μας, βγήκαμε από την τάξη, διασχίσαμε τον διάδρομο βιαστικά, αλλά χωρίς να τρέχουμε, και βρεθήκαμε όλοι στην αυλή του σχολείου.

Όλοι ψύχραιμοι

Όλοι ακολουθήσαμε τις οδηγίες των δασκάλων και παραμείναμε ψύχραιμοι. Όταν μας μέτρησαν οι δάσκαλοι, βρέθηκε ότι δεν έλειπε κανείς.

Η πυροσβεστική στην ώρα της

Έφτασαν οι πυροσβέστες. Κουβάλησαν τις μάνικες, όρμησαν στο σχολείο και έκαναν ότι σβήνουν τη φωτιά. Έπειτα στάθηκαν στο πλατύσκαλο του σχολικού κτιρίου και μας εξήγησαν πώς να σβήνουμε μια μικρή φωτιά με τον πυροσβεστήρα. Ήταν μια μέρα ενδιαφέρουσα και γεμάτη με συγκινήσεις!

ΧΑ.ΓΕ.

Το επίθετο: ο μεγάλος - η μεγάλη - το μεγάλο						
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	ο	μεγάλος	η	μεγάλη	το	μεγάλο
Γενική	του	μεγάλου	της	μεγάλης	του	μεγάλου
Αιτιατική	τον	μεγάλο	τη	μεγάλη	το	μεγάλο
Κλητική	-	μεγάλε	-	μεγάλη	-	μεγάλο
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	οι	μεγάλοι	οι	μεγάλες	τα	μεγάλα
Γενική	των	μεγάλων	των	μεγάλων	των	μεγάλων
Αιτιατική	τους	μεγάλους	τις	μεγάλες	τα	μεγάλα
Κλητική	-	μεγάλοι	-	μεγάλες	-	μεγάλα

Τώρα πήγαινε στο Τετράδιο Εργασιών στη σελίδα 45 και κάνε την άσκηση 1.

3

Η Χαρά έγραψε το παρακάτω άρθρο για τη στήλη της εφημερίδας με τα νέα του σχολείου.

Άσκηση για περίπτωση πυρκαγιάς

Την Παρασκευή 29 Απριλίου το σχολείο μας έκανε μια άσκηση για την περίπτωση που πιάσει πυρκαγιά. Μόλις ακούσαμε τη σειρήνα, σηκωθήκαμε από τα θρανία μας, βγήκαμε από την τάξη, διασχίσαμε τον διάδρομο βιαστικά, αλλά χωρίς να τρέχουμε, και βρεθήκαμε όλοι στην αυλή του σχολείου.

Όλοι ψύχραιμοι

Όλοι ακολουθήσαμε τις οδηγίες των δασκάλων και παραμείναμε ψύχραιμοι. Όταν μας μέτρησαν οι δάσκαλοι, βρέθηκε ότι δεν έλειπε κανείς.

Η πυροσβεστική στην ώρα της

Έφτασαν οι πυροσβέστες. Κουβάλησαν τις μάνικες, όρμησαν στο σχολείο και έκαναν ότι σβήνουν τη φωτιά. Έπειτα στάθηκαν στο πλατύσκαλο του σχολικού κτιρίου και μας εξήγησαν πώς να σβήνουμε μια μικρή φωτιά με τον πυροσβεστήρα. Ήταν μια μέρα ενδιαφέρουσα και γεμάτη με συγκινήσεις!

ΧΑ.ΓΕ.

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στη σωστή μορφή.

- ❖ Όταν ήμουν μικρός, τα (άσπρος) γένια του παππού μου μου έκαναν μεγάλη εντύπωση.
- ❖ Οι (μαύρος) μαρκαδόροι μου έχουν όλοι ξεθωριάσει.
- ❖ Δύο (άσπρος) γάτες κυνηγούσαν ένα (μαύρος) πουλί.
- ❖ Η γιαγιά είπε ότι τα χρόνια της Κατοχής ήταν (μαύρος) χρόνια.
- ❖ Έχασα τα κουμπιά του (άσπρος) μπουφάν μου.
- ❖ Κόπηκαν τα κορδόνια των (μαύρος) παπουτσιών μου.
- ❖ Θέλω να μάθω ξένες γλώσσες, για να μιλώ με τους (ξένος).
- ❖ «Θα σου μάθω τα μυστικά της (ξένος) κουζίνας» μου είπε μια μέρα η γιαγιά του Αρμπέν.

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στη σωστή μορφή.

- ❖ Όταν ήμουν μικρός, τα**άσπρα**..... (άσπρος) γένια του παππού μου μου έκαναν μεγάλη εντύπωση.
- ❖ Οι**μαύροι**..... (μαύρος) μαρκαδόροι μου έχουν όλοι ξεθωριάσει.
- ❖ Δύο**άσπρες**..... (άσπρος) γάτες κυνηγούσαν ένα**μαύρο**..... (μαύρος) πουλί.
- ❖ Η γιαγιά είπε ότι τα χρόνια της Κατοχής ήταν**μαύρα**..... (μαύρος) χρόνια.
- ❖ Έχασα τα κουμπιά του**άσπρου**..... (άσπρος) μπουφάν μου.
- ❖ Κόπηκαν τα κορδόνια των**μαύρων**..... (μαύρος) παπουτσιών μου.
- ❖ Θέλω να μάθω ξένες γλώσσες, για να μιλώ με τους**ξένους**..... (ξένος).
- ❖ «Θα σου μάθω τα μυστικά της**ξένης**..... (ξένος) κουζίνας» μου είπε μια μέρα η γιαγιά του Αρμπέν.

Άσκηση για περίπτωση πυρκαγιάς

Την Παρασκευή 29 Απριλίου το σχολείο μας έκανε μια άσκηση για την περίπτωση που πιάσει πυρκαγιά. Μόλις ακούσαμε τη σειρήνα, σηκωθήκαμε από τα θρανία μας, βγήκαμε από την τάξη, διασχίσαμε τον διάδρομο βιαστικά, αλλά χωρίς να τρέχουμε, και βρεθήκαμε όλοι στην αυλή του σχολείου.

Όλοι ψύχραιμοι

Όλοι ακολουθήσαμε τις οδηγίες των δασκάλων και παραμείναμε ψύχραιμοι. Όταν μας μέτρησαν οι δάσκαλοι, βρέθηκε ότι δεν έλειπε κανείς.

Η πυροσβεστική στην ώρα της

Έφτασαν οι πυροσβέστες. Κουβάλησαν τις μάνικες, όρμησαν στο σχολείο και έκαναν ότι σβήνουν τη φωτιά. Έπειτα στάθηκαν στο πλατύσκαλο του σχολικού κτιρίου και μας εξήγησαν πώς να σβήνουμε μια μικρή φωτιά με τον πυροσβεστήρα. Ήταν μια μέρα ενδιαφέρουσα και γεμάτη με συγκινήσεις!

ΧΑ.ΓΕ.

Τι έγινε;
Πότε έγινε;
Πού;
Θυμάσαι τι σημαίνουν
τα αρχικά ΧΑ.ΓΕ.;

Μάθε να γράφεις σωστά
την πρώτη πρόταση του
άρθρου της Χαράς.

Γράψε ένα κείμενο για ένα γεγονός που συνέβη στη γειτονιά σου. Θυμήσου να πεις τι έγινε, πότε και πού έγινε.

4

Ποια λέξη του άρθρου της Χαράς σημαίνει **φωτιά**; Συμπλήρωσε τη λέξη στο λεξικό σου.

Βάγια, να ψάξουμε και τη λέξη **πλατύσκαλο** στο λεξικό;

Μπορείς να βρεις και μόνη σου τι σημαίνει **πλατύσκαλο**, αν χωρίσεις τη λέξη αυτή σε μικρότερα κομμάτια!

Από ποιες λέξεις νομίζεις ότι σχηματίζεται η λέξη **πλατύσκαλο**; Μπορείς τώρα να μαντέψεις τη σημασία της;

Σχηματίζεται από τις λέξεις +, που ενώθηκαν σε μία λέξη.

Στη σελίδα 46 του **Τετραδίου Εργασιών**, στην **άσκηση 2** θα βρεις λέξεις που ενώνονται, για να φτιάξουν μία λέξη, και στην **άσκηση 3** θα βρεις λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό. Μετά κάνε την **άσκηση 4** στη σελίδα 47.

Άσκηση 2

Ένωσε μία λέξη της πρώτης στήλης με μία άλλη της δεύτερης στήλης και γράψε δίπλα τη λέξη που σχηματίζεται.

μισός
χιόνι
παιδί
άγριος
σιγά
αλάτι

λουλούδι
πιπέρι
φεγγάρι
τόπος
νερό
τραγουδώ

.....

.....

..... μισοφέγγαρο

.....

.....

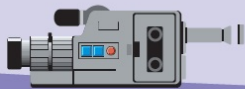
.....

Άσκηση 3

Για κάθε λέξη βρες ένα υποκοριστικό και ένα μεγεθυντικό όπως στο παράδειγμα.

ΛΕΞΗ	Υποκοριστικό	Μεγεθυντικό
σκύλος	σκυλάκι	σκύλαρος
μάτια		
μύτη		
πόρτα		
κολοκύθι		

Άσκηση 2

Ένωσε μία λέξη της πρώτης στήλης με μία άλλη της δεύτερης στήλης και γράψε δίπλα τη λέξη που σχηματίζεται.

μισός	λουλούδι	αγριολούλουδο
χιόνι	πιπέρι	αλατοπίπερο
παιδί	φεγγάρι	μισοφέγγαρο
άγριος	τόπος	παιδότοπος
σιγά	νερό	χιονόνερο
αλάτι	τραγουδώ	σιγοτραγουδά

Άσκηση 3

Για κάθε λέξη βρες ένα υποκοριστικό και ένα **μεγεθυντικό** όπως στο παράδειγμα.

ΛΕΞΗ	Υποκοριστικό	Μεγεθυντικό
σκύλος	σκυλάκι	σκύλαρος
μάτια	ματάκια	ματάρες
μύτη	μυτούλα	μυτάρια
πόρτα	πορτούλα	πορτάρια
κολοκύθι	κολοκυθάκι	κολοκυθάρα

Άσκηση 4

Η Γαλήνη έγραψε ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης της, αλλά ήταν αφηρημένη και έκανε 11 λάθη. Βρες τα και αντίγραψε το κείμενο διορθωμένο, ώστε να μπορεί να δημοσιευτεί στην εφημερίδα.

Την προηγούμενη εβδομάδα καλέσαμε στην τάξη μου τον καραγκιοζοπαίκτη Ευγένιο Σπαδάρη. Μας έδειξε τις φιγούρες που έχει φτιάξει μόνος του. Του πήραμε συνέντευξη. Καθένας από εμάς είχε ετοιμάσει μία ερώτηση. Οι περισσότερη θέλαμε να πιάσουμε τις ξύλινες φιγούρες και να δοκιμάσουμε να παίξουμε. Με πολλή υπομονή και κέφοι ο κύριος Σπαδάρης μάς έδειξε την τέχνη του και μας άφησε να αυτοσκεδιάσουμε και να δώσουμε μια μικρή παράσταση! Ήταν μια αξέχαστη μέρα!

Γαλήνη

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 4

Η Γαλήνη έγραψε ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης της, αλλά ήταν αφηρημένη και έκανε 11 λάθη. Βρες τα και αντίγραψε το κείμενο διορθωμένο, ώστε να μπορεί να δημοσιευτεί στην εφημερίδα.

Την προηγούμενοι εβδομάδα καλέσαμε στην τάξι μου τον καραγκιοζοπαίκτη Ευγένιο Σπαθάρη. Μας έδειξε τις φιγούρες που έχει φτιάξει μόνος του. Του πήραμε συνέντευξι. Καθένας από εμάς είχε ετοιμάει μία ερώτησι. Οι περισσότερη θέλαμε να πιάσουμε τις ξύλινες φιγούρες και να δοκιμάσουμε να παίξουμε. Με πολλοί υπομονή και κέφοι ο κύριος Σπαθάρης μάς έδειξε την τέχνη του και μας άφησε να αυτοσκεδιάσουμε και να δώσουμε μια μικροί παράστασι. Ήταν μια αξέχαστοι μέρα!

Γαλήνη

Την προηγούμενη εβδομάδα καλέσαμε στην τάξη μου τον καραγκιοζοπαίκτη Ευγένιο Σπαθάρη. Μας έδειξε τις φιγούρες που έχει φτιάξει μόνος του. Του πήραμε συνέντευξη. Καθένας από εμάς είχε ετοιμάσει μία ερώτηση. Οι περισσότεροι θέλαμε να πιάσουμε τις ξύλινες φιγούρες και να δοκιμάσουμε να παίξουμε. Με πολλή υπομονή και κέφι ο κύριος Σπαθάρης μας έδειξε την τέχνη του και μας άφησε να αυτοσχεδιάσουμε και να δώσουμε μια μικρή παράσταση. Ήταν μια αξέχαστη μέρα!

Γαλήνη

5 Διάβασε το ποίημα που δημοσίευσαν τα παιδιά στην εφημερίδα τους.

Το φεγγαράκι χαρταετός

Το φεγγαράκι χαρταετός
στα κέφια του πετά
γέμισε γέλια ο ουρανός
κι η γη το χαιρετά.

Δένω αχτίδα για κλωστή
τραβώ, αμολώ καλούμπα
χοπ! κάνει ψηλοκρεμαστή
στο σύμπαν κολοτούμπα.

Θέτη Χορτιάτη

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη στροφή.

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα ρήματα κοιτώ και ζω.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώ							
Το ρήμα αγαπώ		Το ρήμα κοιτώ		Το ρήμα μπορώ		Το ρήμα ζω	
Εγώ	αγαπώ	Εγώ	μπορώ		
Εσύ	αγαπάς	Εσύ	μπορείς		
Αυτός	αγαπά (αγαπάει)	Αυτός	μπορεί		
Αυτή		Αυτή			
Αυτό		Αυτό			
Εμείς	αγαπούμε (αγαπάμε)	Εμείς	μπορούμε		
Εσείς	αγαπάτε	Εσείς	μπορείτε		
Αυτοί	αγαπούν	Αυτοί	μπορούν		
Αυτές	(αγαπάν	Αυτές			
Αυτά	ή αγαπάνε)	Αυτά			

Το φεγγαράκι χαρταετός

Το φεγγαράκι χαρταετός

στα κέφια του πετά

γέμισε γέλια ο ουρανός

κι η γη το χαιρετά.

Δένω αχτίδα για κλωστή

τραβώ, αμολώ καλούμπα

χοπ! κάνει ψηλοκρεμαστή

στο σύμπαν κολοτούμπα.

Θέτη Χορτιάτη

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα ρήματα κοιτώ και ζω.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώ					
Το ρήμα αγαπώ		Το ρήμα κοιτώ	Το ρήμα μπορώ		Το ρήμα ζω
Εγώ	αγαπώ	κοιτώ.....	Εγώ	μπορώ	ζω.....
Εσύ	αγαπάς	κοιτάς.....	Εσύ	μπορείς	ζεις.....
Αυτός	αγαπά (αγαπάει)	κοιτά..... (κοιτάει)	Αυτός	μπορεί	ζει.....
Αυτή			Αυτή		
Αυτό			Αυτό		
Εμείς	αγαπούμε (αγαπάμε)	κοιτούμε..... (κοιτάμε)	Εμείς	μπορούμε	ζούμε.....
Εσείς	αγαπάτε	κοιτάτε.....	Εσείς	μπορείτε	ζείτε.....
Αυτοί	αγαπούν	κοιτούν.....	Αυτοί	μπορούν	ζουν.....
Αυτές	(αγαπάν	(κοιτάν.....	Αυτές		
Αυτά	ή αγαπάνε)	ή κοιτάνε)	Αυτά		

6 Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Οι πεταλούδες βοηθούν

«Ο επιθεωρητής των κήπων έρχεται», ακούστηκε μια δυνατή φωνή. Χιλιάδες πεταλούδες, ξετρυπώνοντας απ' τους φράχτες, πέταξαν **γελώντας** πάνω στα γυμνά κοτσάνια και βάλθηκαν να παρασταίνουν τα λουλούδια, που αμέριμνα εξακολουθούσαν να κοιμούνται μέσα στη γη.

Επαμεινώνδας Γονατάς, «Το βάραθρο», εκδ. Στιγμή

Βάγια, τι είναι η λέξη με τα μπλε γράμματα;

Είναι **μετοχή**. Οι μετοχές είναι λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα. Μας δείχνουν και αυτές τον **τρόπο** με τον οποίο γίνεται κάτι. Θυμάσαι άλλες τέτοιες λέξεις; Για να φτιάξεις μια μετοχή, βγάζεις την κατάληξη του ρήματος και προσθέτεις **-οντας**, όταν το **ο** δεν τονίζεται (π.χ. **σφυρίζω - σφυρίζοντας**), και **-ώντας**, όταν το **ω** τονίζεται (π.χ. **γελώ - γελώντας**). Φτιάξε τώρα και εσύ μετοχές από ρήματα.

▶▶ Πήγαινε στη σελίδα 48 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις ασκήσεις **5** και **6**.

παιζω παιζοντας	πηδώ πηδώντας
τρέχω	μιλώ
γράφω	κοιτώ
βαδίζω	τραγουδώ
ζωγραφίζω	γελώ
σκουπίζω	χτυπώ

Αύριο Ανθολόγιο

Οι πεταλούδες βοηθούν

«Ο επιθεωρητής των κήπων έρχεται», ακούστηκε μια δυνατή φωνή. Χιλιάδες πεταλούδες, ξετρυπώνοντας απ' τους φράχτες, πέταξαν γελώντας πάνω στα γυμνά κοτσάνια και βάλθηκαν να παρασταίνουν τα λουλούδια, που αμέριμνα εξακολουθούσαν να κοιμούνται μέσα στη γη.

Βάγια, τι είναι η λέξη με τα μπλε γράμματα;

Είναι **μετοχή**. Οι μετοχές είναι λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα. Μας δείχνουν και αυτές τον **τρόπο** με τον οποίο γίνεται κάτι. Θυμάσαι άλλες τέτοιες λέξεις; Για να φτιάξεις μια μετοχή, βγάζεις την κατάληξη του ρήματος και προσθέτεις **-οντας**, όταν το **ο** δεν τονίζεται (π.χ. σφυρίζω - σφυρίζοντας), και **-ώντας**, όταν το **ω** τονίζεται (π.χ. γελώ - γελώντας). Φτιάξε τώρα και εσύ μετοχές από ρήματα.

παιζω **παιζοντας**

τρέχω **τρέχοντας**

γράφω **γράφοντας**

βαδίζω **βαδίζοντας**

ζωγραφίζω **ζωγραφίζοντας**

σκουπίζω **σκουπίζοντας**

πηδώ **πηδώντας**

μιλώ **μιλώντας**

κοιτώ **κοιτώντας**

τραγουδώ **τραγουδώντας**

γελώ **γελώντας**

χτυπώ **χτυπώντας**

▶▶ Πήγαινε στη σελίδα 48 του Τετραδίου Εργασιών και κάνε τις ασκήσεις 5 και 6.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε το κείμενο με τις παρακάτω μετοχές:

κουνώντας

τραγουδώντας

παίζοντας

Η Χαρά περπατούσε
 ένα χαρούμενο τραγούδι. Ξαφνικά
 συνάντησε τον Αρμπέν, που προχωρούσε
 με μια μπάλα.
 Τον χαιρέτησε
 τα δυο της χέρια.

Άσκηση 6

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έκανε πολλά λάθη στην παρακάτω άσκηση. Μπορείς να τα βρεις και να τα διορθώσεις; Μην ξεχάσεις να συμπληρώσεις και τα κενά που άφησε.

Εγώ	γελώ	τραβώ	Εγώ	κινώ
Εσύ	γελάς	τραβείς	Εσύ	κινάς	αδικείς
Αυτός			Αυτός		
Αυτή	Αυτή	κινεί
Αυτό	Αυτό		
Εμείς	γελάνε	Εμείς	αδικείτε
Εσείς	γελάτε	τραβάμε	Εσείς	κινείτε
Αυτοί	γελούν	Αυτοί		
Αυτές	Αυτές	αδικούν
Αυτά	Αυτά		

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε το κείμενο με τις παρακάτω μετοχές:

κουνώντας

τραγουδώντας

παίζοντας

Η Χαρά περπατούσε τραγουδώντας
ένα χαρούμενο τραγούδι. Ξαφνικά
συνάντησε τον Αρμπέν, που προχωρούσε
παίζοντας με μια μπάλα.
Τον χαιρέτησε κουνώντας
τα δυο της χέρια.

Άσκηση 6

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έκανε πολλά λάθη στην παρακάτω άσκηση. Μπορείς να τα βρεις και να τα διορθώσεις; Μην ξεχάσεις να συμπληρώσεις και τα κενά που άφησε.

Εγώ	γελώ	τραβώ	Εγώ	κινώ	...αδικώ...
Εσύ	γελάς	τραβάς τραβείς	Εσύ	κινάς κινείς	αδικείς
Αυτός			Αυτός		
Αυτή	...γελά...	...τραβά...	Αυτή	κινεί	...αδικεί...
Αυτό	(γελάει)	(τραβάει)	Αυτό		αδικούμε
Εμείς	γελάμε	τραβάμε	Εμείς	κινούμε	αδικείτε
Εσείς	γελάτε	τραβάτε τραβάνε	Εσείς	κινείτε	...αδικείτε...
Αυτοί	γελούν	...τραβούν...	Αυτοί		
Αυτές	(γελάν...	(τραβάν...	Αυτές	...κινούν...	αδικούν
Αυτά	ή γελάνε)	ή τραβάνε)	Αυτά		

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.		
Έμαθα να γράφω και εγώ ειδήσεις.		
Έμαθα να ξεχωρίζω το -ι του ενικού αριθμού των ουδέτερων ουσιαστικών από το -η του ενικού των θηλυκών και από το -οι του πληθυντικού των αρσενικών ουσιαστικών.		
Έμαθα να φτιάχνω λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό.		
Έμαθα να κλίνω τα επίθετα σε -ος -η -ο .		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα σε -ώ .		
Έμαθα να φτιάχνω σύνθετες λέξεις.		
Έμαθα να φτιάχνω μετοχές από ρήματα.		